

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
 Hat óra . . . 5 K. — f.
 Három óra . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér

BARS

POLITIKAI HETILAP.

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként . . . 4 fillér
 Nyiltéri közlemények garmond
 soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetők és a velünk
 összeköttetésben levő hird. irodák
 arendjemenyben részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adtnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen vasárnap reggel.

FŐMUNKATÁRS: DR. KERSEK JÁNOS.

A hirdetések, előfizetéseket s a reklamációkat a
 kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA r. t.

Léva-verebélyi vasut.

Minden vidéknek legfontosabb, sőt mondhatni, életbevágó érdeke a jó vasuti közlekedés. Ha Magyarország térképét magunk előtt kiterítjük, azt látjuk, hogy Barsvármegye a két folyómenti vasuton kívül más összeköttetéssel a kereskedelmi góczpontokhoz nem bír. Barsvármegye régi, rossz vasuti politikáját okozhatja azért, hogy a fővárosból Oderbergig haladó fővonal nem a vármegyét szeli keresztül, mert ez lett volna a legjobb és legtermészetesebb iránya, mint akár a Galánta, akár a Garamberzenze-felé haladó vonal. Kétséget sem szenved, hogy a két létező vasutnak a forgalomba történő beállítása nagyot lendített a vármegye közgazdasági és kereskedelmi forgalmán, mindamellett még mindig csonkának és kevésnek tartjuk vasuti hálózatunkat.

Es pedig csonkának azért, mert egyik vonalunknak csak egyfelől van csatlakozása s mint valami zsák-utcában oly ponton van a végállomás, amely fejlődni így nem képes. Kevésnek pedig azért tartjuk, mert nyugat és észak felől direkt összeköttetést nem kapunk s így a kereskedelem kárára szolgál, ha az árukat vagy nagy kerülővel vagy pedig kombinálva, részben tengelyen kell szállítani.

Régóta élénk vágyát és törekvését képezte a vármegyének, hogy oly vasutat kapjon, mely keresztben szeli a megyét és így nemcsak a Garam és Zsitva völgyét köti össze egymással, de a szomszédos keleti és nyugati vármegyék kereskedelmi góczpontjait a saját területén keresztül közelebb hozza egymáshoz s ezáltal saját területének forgalmát új és eddig a létező kereskedelmi vonalaktól kiesett vidékek bevonásával gyarapítja. Ezért a vármegye közönsége évtizedek óta felszínen tartja ezt a vasutkérdést, amelynek megvalósítására a maga részéről is 200 ezer koronát szavazott meg.

Most újabb felmerült a Léva-verebélyi-nyitrai vasut kiépítésének terve és pedig a Léva-surányi vonal kiépítésével kapcsolatban. Ugyanis a honti érdekeltég, mely a Bakabánya-Léva-surányi és Léva-egegi h. é. vasut építésére alakult, a héten, december 10-én a Léva-surányi és Léva-verebély-nyitrai vasutak építési módzatainak megbeszélése végett Léván tanácskozást tartott, mivel nagy érdekét képezi mind három vármegyének, hogy ezek a vasutak mielőbb kiépüljenek. E tanácskozások eredménye az, hogy az érdekeltég mindkét vasut kiépítését kívá-

natosnak, sőt az érdekelt vidékekre nézve életkérdésnek tartja, ezért mielőbbi kiépítése céljából mindent el fog követni.

Barsvármegye közönsége szívesen látja valamennyi vonal s így a Léva-surányi irány kiépítését is. Ez utóbbi vasut is különösen sok, eddig a forgalmon kívül eső vidéket érintene s közelebb hozná Léva vidékéhez, ezért Léva vidéke közgazdasági érdekeinek szolgálatában rendkívül hasznosnak tekintjük és így nem lehet, nem szabad elzárkózni a vármegye közönségének attól, hogy ezt a vonalat is megfelelő anyagi s erkölcsi támogatásban részesítse. Azonban mi, kik mindenkor s minden irányban Barsvármegye általános s egyetemes érdekeinek szolgálatában állotunk, legcélszerűbb megoldását akként látjuk ennek a kérdésnek, ha a tervezett két vasutat, — a Léva-surányit és a Léva-nyitrai egyeztetve, egymással kapcsolatban oldjuk meg, úgy, amint ezt az értekezlet is elhatározta, mert ez a legelőbb s legcélszerűbb megoldás. Es pedig a megszavazott hozzájárulási összeg olyképp volna megosztandó, hogy egy része a Garamlöktől-Verébélyig építendő vonalszakasz kiépítésére, mint vármegyei hozzájárulás adatnék ennek arányában, a fennmaradó összeg pedig a Léva-garamlöki vonalszakasz kiépítése költségeihez adatnék, mert a közös szakasz mindkét vonal építési tervezetbe belesik és így az erre fordított összeg mindkét vonalszakasz kiépítésének támogatására szolgál. A Léva-surányi vonal kiépítéséhez nyújtandó segély emeléséhez Barsvármegye közönsége bizonyára hozzá fog járulni.

Mint hogy pedig ily nagyarányú s nagyszabású vasuti tervezet csak akkor lesz sikeresen megvalósítható, ha minél szélesebb körben, minél nagyobb támogatásban részesül, szükséges, hogy az érdekelt vidékek közönsége lelkesedéssel karolja fel ezt az ügyet. A helyes vasuti politikától függ minden vidéknek gazdasági jóléte s kereskedelmi forgalmának emelése. A tervezett vasutakkal a vármegyét bele akarjuk illeszteni a nyugati magyarországi vasut hálózatába és mint a tervezetből látjuk, olyan vidékeket ohajtunk bevonnani a vasuti érdekeltégbe, a melyek eddig hermetice el vannak zárva a kereskedelmi forgalomtól; amelyek ha most nem kapnak vasutat, beláthatatlan ideig lesznek kénytelenek elmaradottságukban mindnyájunk nagy kárára szolgálni.

Hisszük ezért, hogy úgy a lévai uradalom, melynek az új vonalakon

igen nagy érdekeltége mutatkozik, úgy Léva városa, mint vidékének közönsége ezen vasuti vonal kiépítését lelkesen felkarolni és támogatni fogják.

Tudomásunk van arról is, hogy már vállalkozó is akadt a tervezett két vonal kiépítésére. Meg kell ragadnunk minden alkalmat, amely célra vezet, mert egyelőre számokban ki sem fejezhető az a haszon, melyet ezen vasutak kiépítése az érdekelt vármegyék közgazdaságának és kereskedelmének hozni fog.

Pusztuló iparágak.

Nem annyira a történelemből, mint inkább a történelmi regényekből tudjuk, hogy volt a régi időben is magyar ipar s az elég kifejezett és hirneves vlt. Jósika, Jókai szeretettel írtak a magyar céhekről, a magyar mesterekről, akik városi polgárok, de a hadi tudományokban is jártasak valának. Kincses Kolozsvár, Nagyszében, Debrecen, Buda, Pozsony, Esztergom, Komárom annalesi tömértelen adatot szolgáltatnak arról, hogy nagy és derék magyar ipar volt már az árpád-házi királyok idejében s virágzásának tetőfokát igazságos Mátyás király idejében érte el.

Mohács után persze a magyar nép többi javaival együtt megfogyatkozott a kézmivesség is, a városokat török bandák, osztrák zsoldosok sanyargatták, szegényítették s a több százados multtal dicsekvő céhek nagyrészt kipusztultak. Hirmondónak maradt csak egy-két iparág a dicőséges multból. Ilyenek többek között az ötvösség, a bábsütés, a vízi molnárság, a rézművesség, a gombkötés, paszomántosság, szürszabóság. Ezekre okvetlen szüksége volt az agyonsanyargatott föld népének, ezért maradtak meg. De virulni, fejlődni nem tudott egyik sem ebben a szegény országban a csekély kereslet folytán.

A leghiresebb német s angol gyárvárosok nem kevésbé híres kézmives-centrumok voltak századok előtt. Ott békésen fejlődhetett az ipar, gyarapodhattak a céhek, a kereslet emelkedése lépést tartott a termelés emelkedésével s zavartalanul gazdagodhattak a céhek. Mikor astán jött a gőz, később a villamosság, a tőkegazdag angol és német városi polgárság tudott haladni a korrall, gépeket szerzett s gyárakat rendezett be magának. Gyorsan felismerték a technika vívmányainak hasznait s mert pénzük, módjuk volt hozzá, a céhekből hatalmas gyáros testületek, a műhelyekből világrészszóló gyárak váltak. A technika vívmányainak gyors és bölcs felhasználása folytán az angol és német ipar lett a leg-hatalmasabb.

Nálunk a gőz s a villamosság épen az ellenkező eredményt okozta. A tengő-lengő

magyar céhbéli mester, amikor rászakadt a gépek s az új divatok versenye, szépen elbujt a föld alá — meghalni. Nem volt pénze gépekre s ha lett volna is, világért se fektette volna bele az ürdögös masinákba. Nem volt, aki serkentse, támogassa, a magyar urak csak politizáltak, túrták, túrátták a földet s nem törődtek az iparral. Külföldi gyárak termékei árasztották el az országot, jött aztán a vállalkozó tőke, amely a bel-földön is gyárakat létesített s a régi magyar iparos világnak mindörökké befellegzett. Bábautó, rézműves, ötvös, vízi-molnár, szűrszabó, gombkötő, takács s a többi szép régi kézműveség folytatója manaprag már csak fehér holló számba megy s ha egyszer a halál megbénítja a munkás kezét, ha földre esik a szerzész, rem akad többé, aki fölvegye. A magyar élettetlenség ide juttatta a hajdan híres magyar kézműveséget.

Hát bizony ez így nem jól van. Itt terni kellene vala'mit az államnak és társadalomnak egyesült erővel, mert a mai iparpártolás igen nagyba méretű. Tudjuk mi is, tudja mindenki, hogy a fejlődő élet sok régi iparágat elévít, megöl; ez még nem baj, nem hiba.

A baj abban van, hogy a meghalt iparágak helyett nem támadnak újak, nem nyílnak új keresetforrások a munkátlanul álló munkások számára. A föld pedig egymaga nem tudja eltáplálni a saját gyermekeit. S itt ütközünk éppen bele a mannaprag oly sokat és oly nagy garral emlegetett agrár államba. Pedig aki tisztán lát, annak be kell látni, hogy míg ezt a jelzőt lomtárba nem tesszük, addig a szabád, boldog és gazdag Magyarország meg nem születethetik.

Hogy mikor születik meg, ki tudhatná? Addig hát csak busuljunk és sirassuk a kipusztult és pusztuló-félben levő iparágakat!

K. L.

T Á R C A.

Szerelmes levelek. . .

Elegans, illatos leányszobában
Selyem függöny és bársony kerevet;
Kipirult arccal írja Blanka
A legelső szerelmes levelet.
Divatos, drága a levélpapíros,
Finom a toll, lila a tinta;
Csak az bosszantó az egészben,
Hogy nincs egy okos gondolata.
Pedig kell, hogy ez a levél „okos” legyen,
Okos és csak aztán kissé szerelmes,
Hogy Tibi, az édes — ha elolvassa,
Büszkén mondja rá, hogy ő mily szellemes.
„Vannak pillanatok az életben,” —
Így kezdi, de im egyszer csak megakad;
Gyorsan elő téhát a Levelezőt, —
És az írás most már gyorsan halad.
Van itt szó ragyogó csillagról,
Vegyítve itt-ott méla holdaugárral,
Illatos virággal teli kertről,
Melyben édesen zeng a madárdal,
Susogó szellő, patak csobogása
És hozzá egy kis világfájdalom.
Szóval a stíluszakorlatra
Ime, itt van a fényes alkalom.
A vége kissé lapos és banális,
De ezt már a szívéről írta:
Holnap, mint megbeszéltük, tudja —
Hatkor jöjjön majd ki a korzóra. . .

Ezalatt ode künn, a cselédszobában
Szántén levelet ír Blanka szobalánya.
Olcós a papíros, fakó a tintája;
Levelezője sincs, szüksége sincs rája.
Lelkén, arccán ott még a falu himpora,
Egyszerű a levél, tán kissé ostoba:

Különfélék.

— Vasut-építés előbbvitale érdekében értekezletet tartottak Léván Hont-, Bars-és Nyitra vármegyei érdekeltek. Az értekezletet Rásga Ernő a Léva-surányi, Léva-bakabányai és Léva-egyei vonalak építésére alakult érdekeltség elnöke hívta egybe. Ezen vasutvonalak építésére vállalkozott Fried és Társa nevében előterjesztés tételét az irányban, hogy ők hajlandók elvállalni a Léva-Verebély-nyitrai vasutvonal kiépítését s emnyiben az érdekeltség ez irányban velük megállapodásra jut, a vonal kiépítése egyszerre is munkálatba vehető. A nagyszámban megjelent érdekeltség köréből Csausz István főispán és Gyürky Geyza alispán a nyitraiak álláspontját jelezve hangsúlyozták, hogy ők a Léva-Verebély-nyitrai vonal kiépítését mindenek fölé helyezik s ennek támogatása előtt sem zárkóznak el. Majláth István Barsvármegye alispánja szintén kiemeli a Léva-Verebély-nyitrai vasut fontosságát s megyéje érdekeinek védelmében szorosra ragaszkodik ahhoz, hogy a vasutvonal a felvetett Léva-surányi vonal-tervezet által ne hátráltassék. Szívesen hozzájárul ezen újban felmerült terv kivételének megvárosításához is; ajánlatba hozza Barsvármegye közönségének, hogy a Léva-Verebély-nyitrai vonal építésére megajánlott 9000 korona kilométerenként való támogatásban részesítse a Léva-surányi vonalat is. (Ez már meg is történt.) Eszerint a Léva-Verebély-nyitrai mintegy 261,000 korona, a Léva-surányi 100,000 korona körüli támogatásban részesülne Barsvármegye közönsége részéről; de feltétlenül ragaszkodik ahhoz, hogy a két vonal kiépítése együttesen, garancia mellett történjék. Ezek után hozzájárultak még Holló Sándor takarékpénztári igazgató Barsvármegye és Nyitra vármegye közönsége egybehangzó érdekeinek fejtegetése mellett, továbbá Csobor László országgyűlési képviselő és Csekey Vilmos, ki a következő határozati javaslatot terjesztette elő: „Az értekezlet eredményeként állapít meg a nyitra vármegyei érdekeltség álláspontját azt, hogy az érdekeltség a Léva-surányi vasutvonal kiépítését nem akadályozza ugyan, de nem is támogatja s oda hat, hogy a Nyitra vármegyében megszavazott

és esetleg felemelendő hozzájárulás kizárólag a Léva-Verebély-nyitrai vonal kiépítésére fordítottassék, — a barsvármegyei érdekei tege álláspontját pedig azt állapítsa meg az értekezlet, hogy az érdekeltség a közérdek szempontjából eminenter s útságesnek a Léva-Verebély-nyitrai vonal kiépítését tekintve s oda hat, hogy a már eddig megszavazott megyei hozzájárulás kizárólag a vonal mielőbb való kiépítésére fordítottassék, hajlandó emellett támogatni a Léva-surányi vonalat is, az erre vonatkozólag esetleg kérendő külön hozzájárulás mérsékelte összegben leendő megszavazását is elősegíti, de csak az esetre, ha mindkét vonal egyidejű kiépítése tekintetében elegendő biztosítás mezejtetik; egyben felkéri az értekezlet Nyitra- és Barsvármegye alispánjait, hogy megfelelő tevékenység céljából a Léva-Verebély-nyitrai vasutvonal érdekeltségét szervezzék, — s külön Barsvármegye alispánját, hogy a Léva-Verebély-nyitrai vonal érdekeltségének barsi tagjai egy a Bakabánya-Léva-surányi vonal érdekeltségének már létesített szervezete között az összeköttetést létesítse.”

— A nőegylet táncestélye. A Stefánia-érvházat fenntartó lévai nőegylet legutóbb megtartott választmányi gyűlésében elhatározta, hogy 1912. évi február hó 1-én vásárral egybekötött táncestélyt rendez, amely bizonyára méltóan sorakozik a nőegyletnek immár csaknem félszázad óta évenként megtartott fényes-sikerű báljaihoz. Ugy értesülünk, hogy a mulatság iránt már most is meleg érdeklődés és nagy várakozás nyílvánul a legszélesebb körben.

— A Lévai Takarékpénztár méltányolva a lévai 30 tagból álló házépítő iparos társaságnak — Léva város közönsége érdekében megalakítandó tüdőoltó intézmény hathatós támogatását — családi otthonok megépítéséhez Holló Sándor igazgatóági elnök ajánlatából 1200 koronával járult. — Valóban megérdemlik ezen derék munkásférfiak a nemes támogatást, hogy szegény sorsban élő kis családjait számára létesítendő otthonok megépítésében segítséget nyújtsunk.

— Panasz a posta ellen. Újabb időben általános a panasz, hogy postahivatalunk a forgalmat nem bírja a későnség által jogosan elvárható pontosággal és kellő időre lebonyolítani. Ennek oka — mint ér-

Édes, drága Jaucsim — milyen pórias név —
De hát a Bökéhez más mi is illenék.
Lássá, édes, miért kételkedik bennem,
Hogy már elfeledtem, hogy már nem szeretem.
Hogy majd itt, a város vidám nagy zajában
Többé talán nem is gondolok magára.
Nem jár hozzám senki, ezután s járjon,
A maga szemében van egész világom.
Nem járok én tánczra, semmi mulatságra,
Magás a szívem minden dobbanása.
Ugy segítsen engem az én jó Istenem,
Mint amilyen híven s igazán szeretem.

Utóirat: De aztán eljőjön karácsonyestére, —
Szeretettel várja a maga — Bökéje. . .
Farkasné, Siposs Erzsé.

„Zseni.”

Egy esős, ködös decemberi nap, nyakamka vettem a várost, hogy lakást keressek. De tudj' Isten, sehogy se tudtam alkalmasra találni. Egy helyütt túl hangos volt, másutt egy csoport kacagó szemű lány fogadott, — egy szóval, egy hely se alkalmas arra, hogy vizsgálóra készülhessek. Késő este volt már, mikor hosszas barangolás után, egy kicsi külvárosi házhoz értem. A kapun cédula lógott, a tört, füstös üvegű petroleumlámpa mellett valahogy el tudtam olvasni. Lakást hirdettek, tiszta, kicsi szobát, azonnal kiadót. A házmesterhez mentem, tele szájjal nevetett reám, miközben széles gesztussal mesélte egy csoport durva külsejű férfinép előtt, hogy csak hátra menjen, a legutolsó lakás. . .

A kicsi, szűk, kopár fákkal övezett udvaron végig kísért a rekedt, nyirkos nevetés. . . Őszhaju, jóságos tekintetű asszony nyitott ajtót. Barátságosan vezetett be. Egyszerű, tiszta lakás, ódivatu, elnyűtt butorkokkal. . . a padló fehér volt . . . a függöny százzszor foltozott. . .

Az első perctől fogva jól éreztem magam, mintha otthon lettem volna. —

Az öreg asszony nyílt egyszerűséggel beszélt, hogy jót teszek vele, ha kiviszem a szobát, — bár neki nehéz átadni idegennek, a fia kényelme is szenved, aztán neki is kedves a hely, — de hát a szükség, . . . a szegénység. . .

Elpanaszolta, hogy eddig varrt és csekélyke nyugdíjával kijötték valahogy, de most már öreg . . . rosszak a szemei . . .

Nehezen barátkoztunk össze, határozottan kerültek mind a ketten. Az udvarbeliek tegeése azonban hosszám is ért. Megtudtam, hogy a fiát úgy hívják, hogy a „bolond.” A varró-leányok is szembekacagják, azt mondják rá, hogy együgyű, ostoba. . .

Senki se tudta, honnan jöttek, — valami csodálatos, mesebeli ködburok foglalta énüket.

Beszélték, hogy sokszor, mikor elcsendesül a hátró udvar, az ajtó előtt pipázó munkásnép a csodás szobából valami hangos beszédet hall, órák hosszáig is. S ha akad egy-egy kíváncsi, a rosszul függönyszótt ablakon láthatja a fiut, ki teleirt la-

tesülünk — abban keresendő, hogy a hivatalnok kevés a személyzet. Az igazgatóság ugyanis még a múlt évben kettővel redukálta a tisztviselők számát. Az egyik erő a postától, a másik pedig a távirtdától vonatott el, mert a távirtdát a legtöbbször egy ember nem képes ellátni, — annak kezeléséhez a postások közül visznek át egy tisztviselőt s így a posta tulajdonképpen két hivatalnokot veszett, aminek folytán most négy ember munkáját a postán csak két ember végzi. Az igazgatóság által redukált személyzet lelkiismeretesen és kiváló szorgalommal dolgozik, de a négy asztalnál két hivatalnok még a legjobb igyekeze tel sem képes a hiányt pótolni s azért — kivált a hónap elején — s végén gyakori eset, hogy a felek egy óráig, sőt, tovább is kenytelenek várnak, míg hozzájuk kerül a sor. — Felhívjuk a postaiszolgálat figyelmét ezen tarthatatlanná vált állapotra és a közönség érdekében elvárjuk az ügynek a legrovidebb idő alatt való szakszerűségét; mert ha postahivatalunk személyzete most sem bír a sok munkával megküzdni, a legnagyobb zavarok állnak majd fel az ünnepek alatt és újév körül, amikor a posta forgalma háromszorta is erősebb szokott lenni a rendesnél.

— Polgármesterek közgyűlése. A rendezett tanács városok polgármesterei a hó 9-én Budapesten közgyűlést tartván, megvitatták azokat a módokat, amelyekkel a városok nagy szükségén segíteni lehetne s amelyekkel a rendezett tanácsú városokat ki lehetne emelni a vármegyék gyámkodása alól. A közgyűlés mindenekelőtt a városok ügyének törvénykezési uton való szabályozását tartotta szükségesnek és pedig olyan városi törvény alakítását, mely a rendezett tanácsú városoknak autonóm jogot biztosítana. Foglalkozott ezenkívül a közgyűlés, amelyen Bódogh Lajos polgármesterünk is részt vett, — a városi tisztviselők szociális helyzetének javítása érdekében teendő lépésekkel is, melyekre nézve több figyelemreméltó határozatot hozott.

— Ismeretterjesztő előadás a Kath. Körben. A múlt vasárnap szintén nagy számú közönség jelenlétében tartotta meg Báthy Lajos prepost-plebános, a Kör elnöke, folytatódó előadását a franciászógi tempiorabiáról. A kitünően sikerült

vetített képek csak fokozták az előadás érdekességét, mely után Kozma Vilma, a nála már megszokott ügyességgel adta elő *A gyermek* című kedves monológot; Dodek Ilonka pedig zongorán a *Te vagy, te vagy barna kislány* című ábrándot meglepő precizitással játszotta. — A mai, e ciklusban utolsó előadásunk műsora: 1. Názáret és Betlehem bemutatása vetített képekkel. 2. Szavaltat. 3. Szóló-ének zenekísérettel.

— Dr. Karafiáth Mária előadása. Dr. Karafiáth Mária, vármegyénk tb. főorvosa az ifjúság modern testi nevelésének fokozása érdekében már évek óta olyan kiváló és hasznos irodalmi tevékenységet fejt ki, hogy azzal az illetékes körök figyelmét is magára vonta, aminek oktatási bizonyítéka azon körülmény, hogy *A Magyar Athletikai Szövetség* sorozatos előadásának keretében — a szövetség meghívására — a. évi dec. hó 21-én, d. u. 6 órakor, Budapesten, a régi képviselőház nagytermében (VIII., Főb. Sándor-u. 6.) *A játék és a sport neveléstani értékéről* a megnyitó előadást ő fogja tartani, mely iránt a fővárosi illetékes körökben már előre is igen élénk érdeklődés nyilvánul.

— Detektívek a csendőrségnél. A belügyminisztérium a csendőrség egyes őrséit és szakaszait detektívvel akarja megerősíteni, akik civilruhában fogják a nyomozást végezni. Az újításra a csendőrségnek az a panasza adott okot, hogy fényes egyenruhájuk gyakran húsítja meg a nyomozást. A polgári ruhás detektívrendszert először a debreczeni csendőrségnél próbálják ki s ha beválik az intézmény, a minisztérium az egész ország területén rendszeresíti a csendőrdetektív szolgálatot.

— Szegény tanuló felruházása. Az Erzsébet Fülér Egyesület, amely Liebermann Jakabné elnöke alatt már tíz év óta jótékonyan működik, ma délután 4 $\frac{1}{2}$ órakor látja el meleg téli ruhával az izr. népiskola szegény leánytanulóit. A ruhakiosztás ez évben is a szokásos ünnepség keretében történik s ez alkalommal az ünnepi beszédet — mint értesülünk — dr. Silberfeld Jakab, aranyosmaróti főrabbi fogja tartani. A kiosztás után pedig egy nemeszívű urad az iskola fiú- és leánytanulóit megvendégeli.

— A vasárnapi munkaszünet fel függesztése. A kereskedelemügyi miniszter a togyaszói közönségre való tekintettel megengedte, hogy az e hónap huszonegye-

dikére eső vasárnapon az ipari és kereskedelmi cikkek elárúsítása, sához szállítása a magyar szent korona országainak egész területén kivételesen esti 5 óráig akadálytalanul végezhető legyen. E munkaszünet alól azonban mindennemű irodai munka ki van véve. Ezekre tehát ez az intézkedés nem terjed ki. Több kamara és érdekeltség részéről hozzá intézett azt a kívánságot, miszerint a folyó évi december 31-ére eső vasárnapra nézve is függesse fel a törvényes munkaszünetet, — miután e napon ezt már a közérdek nem teszi megokolttá, nem teljesítheti.

— Kinevezések. A vallás-és közoktatásügyi miniszter Sebők Jánost, a főgimnázium világi tanárát a nagyszalontai állami főgimnáziumhoz rendes tanárrá, — Kleisner Pált pedig a lévai állami tanítóképzőintézethez egyelőre ideiglenes nevelővé nevezte ki.

— A váltópénz hiánya. A kétfilléresek hiánya hosszabb idő óta nehezíti meg a váltópénz forgalmát. Az Osztrák Magyar Bankban sem lehet filléreket kapni, mert a bank sem tud az állampénztárból annyit beszerezni, amennyire a felek igényeinek kielégítése céljából szükség lenne. A kétfilléresek feltűnő hiányából arra következtettek, hogy a pénzügyminiszter bevonja a kétfilléreket, mert ötfilléresek akar vetetni. Ez azonban nem felel meg a valóságnak. Lukács pénzügyminiszter kijelentette, hogy az ő sincs a kétfilléresek bevonásáról, de ötfilléreket sem vetetne. Készítenek nagyobb mennyiségű koronákat és egy új pénzemet, kétkoronásokat. Bizonyos az, hogy a váltópénz forgalmából hiányzik a kétfilleres, már pedig ezen valahogy segíteni kell. A koronások és új kétkoronások vetése által nem segítenek a bajon, ellenben több két- és egyfillerest kellene vetetni, hogy pótolják a hiányzó váltópénzt.

— Főgyházmegyei hírek. Kovács Pál barstaszári káplán h. plebános lett Gyereken; Biró Gyula nemesényi káplán Barstaszárra tételét át. Kianicska Gáspár Márianosztráról Nemesénybe ment káplánnak.

— Országos tanítói gyűlés. A tanítószaki sanyaru anyagi helyzetének javításának kivívása érdekében a hó 9. és 10-én Budapesten két gyűlést tartott, amelyeken az ország összes tanító-egyesületei nagy számmal voltak képviselve. Léváról Ghimesy János és Tokody István, mint a Léva-vidéki róm. kath. népnevelők egyesületének megbízottai, — továbbá: Tóth István, Kiss Gyula és Bányai Ferenc vettek részt a gyűléseken. — Őszintén ohajtjuk mi is, hogy a tanítószaki mozgalomnak legyen meg

Összement, mint a Missik rokkja.

Irta: Jaross Ferencz.

A Missik rokkjának összemeléséről szóló mondás is azon lévai eredetű szállóigék közé tartozik, amelyet Léván még a múlt század közepén is sűrűn emlegettek.

Ha például a frigyesek valami okból összekülönböztek és a házasság füstbe ment, — ha valakinek dugába dült a terve, vagy valamely dolog balul ütött ki. — ilyen esetekben azt szokták mondani: Összement, mint a Missik rokkja!

Mielőtt azonban a nevezetes rokk összemelésének ma már alig ismert történetét elbeszélném, — szükségesnek találom megismertetni e sorok olvasóival a rokkot és annak gazdáját.

A rokk, amelyet kaput-rokknak is neveztek, — a német *Rock* (kabát, öltöny) elnevezésből jutott elődeink szótárába és hajdanában olyan díszöltöny volt nemesek Léván, de más városokban is a mesterembernek, mint ma az uraknak a trakk, amely klakk és lakk társaságában csak ünnepélyes alkalommal lengetti fekete szárnyait.

A régi mesteremberek igen egyszerűen — nem divat, hanem öröklött szokás és hagyomány szerint öltöztek. Télen, hétköznap kabát és bő köpeny volt rajtuk; de nyáron többnyire kabát nélkül jártak és pedig köténnyel s ezt még akkor sem tették le, ha valahová látogatába mentek, hanem összecsavarva derekukra csatolták. Azok, akik nehezebb mesterséget űstek,

pokról, lázzal, széles gesztusokkal olvas, míg az öregasszony figyelmes odaadással hallgatja őt.

Igazán érdekelni kezdett e zárkózott kis család. Vajjon minő rettenetes eset tehetett ilyen embergyűlölvé? . . . Aztán az a fiú is. . .

Néha láttam. Magas, vézna alak volt, összeesve járt, kifakult, kopott ruhákban. Mikor először beszéltem vele, rideg, kimért volt, — de később, mintha barátságosabb lett volna. . .

Egy csunya, havas délután elhatároztam, hogy meglátogatom az én jóságos arcú, ősz szomszédomat. A fiú is otthon volt, nagy halmaz papir hevert előtte, sűrű, apró kis betűkkel írva. . . Leirhatatlanul zavarba jött, el akarta tenni dolgait. . . Én azonban kértem, hogy mutassa meg, mire hosszas rábeszélés után elbeszélte, hogy egy nagy munkán dolgozik évek óta már. . . mutatott papirhalmazokat, — azt mondta, kész dolgok mind, de a kritikusok nem akarják megérteni, a közönség nem veszi észre, semmi siker se koronázza fáradozását szellemét. . .

Anyagiakra is panaszkodott, — bezzeg, ha pénze lenne. . .

Az az ősz, öreg asszony meg csak biztatta szavával, vigasztalta, hogy csak várjon, türelemmel legyen, hisz az írók, a nagyok pályája — olyan tövises. . .

S az öreg asszony meghallgatta, di-

csérte, szinte vele látszott repülni a gondolatok szédítő árválal. . .

Én csodálkozva néztem rájuk, — az első szavaknál megértettem, hogy az a munka, amit ők egekbe visznek, nem egyéb, mint egy csomó elcsúszott, ostoba, bizarr gondolat. . .

Ugy magamban, — kikacagtam őket. . .

De mikor egyszer a fiú belemerült olvasmányába, titkon két könnyel telt szem fordult felém, egy sápadt, ráncos arcból. . . Megértettem. . .

Dicsérni kezdtem a művet, egyszerűnek mondtam. . .

A „bolond“ élvezte a szót, mohón olvasott tovább, s az a két jóságos tekintet, mintha hálátelten, köszönetet mondott volna nekem. . .

Éjbe vezetett már a sötétség, a fiú álmairól beszélt, hírről, dicsőségről. . . az őszhaju asszonynak meg perogtak alá a könnyek aszott arcán végig. . . A fiú azt hitte, hogy a boldogság, az anyai büszkeség könnye az, — én azonban megértettem őt.

Mikor elbucsztam, az öreg asszony remegő, elfojtott hangon, suttogva tördelte:

— Nincs más öröme. . . ebben él csupán. . . ha tudná, mennyit rettegtem miatta, hogy egyszer, valahogy mégis, megtudja a valót, s akkor. . . azután. . . nem lesz többé fiam. . .

Ferenczy Paula.

a kívánt sikere. Ugy az állam, mint a hitfelekezetek, illetőleg iskolafenntartók törvényileg kötelestessenek arra, hogy minden tanító kivétel nélkül egyforma s állásának megfelelő díjazásban részesüljön.

— **A postal csomagok** célszerű csomagolása, helyes címzése stb. A karácsonyi és újvi nagy forgalom ideje alatt különösen szem előtt tartandók a következő utasítások: 1. Pénzt, ékszert más tárgyakkal egybe csomagolni nem szabad. 2. Csomagolásra faláda, vesszőből font kosár, viaszos vagy tiszta közönséges vászon, kisebb értékű és csekélyebb súlyú tárgyakkal pedig erős csomagoló papír használandó. 3. Vadat, ha vérték vagy több darabot áll, csakis csomagolva lehet postára adni. 4. A címzésnél kiváló gond fordítandó a Budapestre, Pozsonyba és Wienbe szülő küldemények címírataiban, melyekre a kerület, utca, házszám, emelet és ajtó jelzése stb. is kiteendő. A papírlapra irt címet mindig egész terjedelmében kell a burkolatra felragasztani. Nagyon kívánatos, hogy a feladó nevét és lakását, továbbá a címrát összes adatait feltüntető papírlap legyen a csomagban is. A Budapestre, Pozsonyba és Wienbe szülő élelmiszereket, illetve fogyasztási adó alá eső tárgyakat tartalmazó csomagok címrátára, nemkülönben sz ilyen csomagokhoz tartozó szállítólevelekre a tartalom, minőség és mennyiség szerint pontosan kiírandó. A tartalom ilyen részletes megjelölése a fogyasztási adó kivétele szempontjából szükséges és a gyors kézbesítést lényegesen előmozdítja.

— **Ipari szaktanfolyamok.** A kereskedelemügyi miniszter egyes különleges iparágakban, nevezetesen a ruházati iparokból különlegesen a férfi-ruha szabóág és a cipészipar köréből mestertanfolyamok rendezését engedélyezte. E tanfolyamok legfőbb célja, mint eddig is volt, egyes szakmákkal foglalkozó iparosoknak oly képzettséget nyújtani, hogy azok a gyakorlati ipari életben üzletükkel minél jobban boldogulhassanak. Ezen a tanfolyamon intelligens, előadóképességgel szakmájukban kitűnő jártassággal bíró és vándor, vagy más rendszerű szaktanfolyamot végzett, tehát már megfelelően előképzett fiatalabb iparosmesterek és kivételesen 24 évnél

idősebb segédek vehetnek részt. Ezen tanfolyamok tárgyai lesznek: 1.) a szerkesztő mértan elemi rajzzal, 2.) ipari számítánnal, 3.) emberanatómiai alapismeretek, amennyiben ez itt szükséges, 4.) áruismeret és ipari technológia, 5.) különös ipari könyvvitellet és 6.) az illető iparág szabásati rajza és kalkuláció. Egy-egy tanfolyamra husz (20) hallgatót vesznek fel. A tanítás napenként 8—9 órára terjed. Tanítási díj nem lesz. A tanfolyamokat a technológiai iparmuzeum intézetében tartja meg 1912. január és február hónapokban összesen 7 héten át. Azok megírása január 3-án történik délután 9 órakor. Együttal közöljük, hogy a kereskedelemügyi miniszter ezáltal a tanfolyamra jelentkező iparosoknak a 20—20 K. utiköltségen (vidékieknek) kívül egyéb segélyt nem nyújt. A jelentkező iparosok kiválogatásánál tekintetbe fog vétetni, hogy lehetőleg csak oly városokra kerüljön a sor a mestertanfolyamra, ahol ilyen tanfolyamot végzett iparos még nincsen.

— **A gazdasági tudósítói intézmény szervezése.** A földművelésügyi miniszter régebb idő óta foglalkozik a gazdasági tudósítói intézmények olyan szervezésével, mely azokat közelebb hozza a törvényhatóságokhoz, melyeknek közreműködése által a gazdasági tudósítók működése hatályosabbá tétetnek. A miniszter egy-egy gazdasági tudósítónak olyan működési körzetet jelöl ki, hogy a körzetek minden közegéből lehetőleg személyesen szerezzék be tapasztalatait és ezek alapján legyen időnként jelentést az illető vármegyére területeire kirevezett gazdasági felügyelőhöz.

— **Felolvasás.** A Kereskedő-Ifjak Társulatának helyiségében e hó 10-én Sós Simon ír. tanító a *Kurucz Korszak*-ról igen tanulságos és érdekes felolvasást tartott, amelyben a hallgatók élénk érdeklődése mellett hazafias lelkesedéssel domborította ki II. Rákóczi Ferencnek a szabadság iránt való szeretetét.

— **Áthelyezés.** Az igazságügyminiszter Gömber Frigyes löcsei törvényszéki bírót és Kaltenbach Rezső körmöcbányai kir. járásbíróját saját kérésükre kölcsönösen áthelyezte.

— **Tanítóválasztás.** A lévai ír. népiszólánál 1912. évi jan. elsejére megüresedő rendes tanítói állásra az iskolaszék f. hó 13-án tartott gyűlésében Erdős Ignác eddigi segédtanítót választotta meg.

— **Újjonnan szervezett csendőrsők.** A belügyminiszter Nagyszűrő közeg-

ben öt főből álló létszámmal csendőrküldönitményt állított fel, amit az ottani közbiztonsági rossz viszonyok és különösen a község határában levő cigánytelep népeaságének többször megijámtelt kihágásai valóban indokolták tették. A szintén ujonnan szervezett alsópóli csendőrsőre e hó 1.-én kezdette meg működését.

— **Zsebmetsző cigányi.** A mult napokban a verebelyi vasúti állomáson Horváth János tormosi cigány addig ólalkodott *Kucsica* Boldizsár eszekujvári lakos körül, míg végre nadrágzsebéből kilopta a pénztárcáját, melyben 60 korona készpénz és egyéb, a tolvajra értéktelen irat volt. A cigány azonban úgy eltűnt, hogy a csendőrsőnek eddig még nem sikerült őt elfogni.

— **Méhészet a tanítóképzőben.** A méhészet Magyarországon még ma sincs olyan fokan, a milynen állhatna. Hogy tehát a méhészet ott is tért foglaljon, ahol eddig nincs tenyésztő, Serényi Béla gróf földművelésügyi miniszter minden állami és felekezeti képzőfokozaton el akar látni egy kis mintaméhészetet, hogy a leendő tanítók, akiket foglalkozniuk is olyan, hogy mindenhol nagy sikertel foglalkozhatnak méhészettel, ismerjék meg annak a foglalkozásnak vonzó, könnyű és hasznos voltát. A jövő évi költségvetésben megfelelő összeget vett föl a miniszter tárcája e részletre és tavasszal több ilyen mintaméhészet fog az ország különféle helyén föllátni.

— **Pozsony is kap egyetemet.** A harmadik, illetve negyedik egyetem ügye is immár végleg el van döntve. Zichy János gróf kultuszminiszter m. hó 25-én kijelentette az egyetem ügyében nála járt pozsonyi küldöttségnek, amelyben tíz vármegye, köztük a miénk is képviselve volt, — hogy a debreceni egyetemmel junktimban Pozsony is kap egyetemet és a legközelebb a képviselőház elé terjesztendő törvényjavaslatban a debreceni és pozsonyi egyetemnek egy időben való megalapításához kéri a törvényhozás hozzájárulását. Ugyanígy nyilatkozott a küldöttség előtt a miniszterterelő is.

— **Madárijesztő a szőlőben.** A madarak elriasztására a szőlőkben küüfőféle madárijesztőket szokás felállítani, de csak annyi eredménnyel, hogy a madarak az első napon tsán megjijednek, de csakhamar ugy megeszikjék, hogy rájuk szállanak s onnan szemlélik ki a legizletesebb fűrtőket. Egy amerikai farmer a madarak elriasztására a

mint: a kovácsok, lakatosok, vargák, kerékgyártók csizmadiaák, ácsok stb., rendszeren sárga bőrből készített kötényben jártak; — szűcsök, takácsok, szűrszabók, kalaposok, gombkötők — kék, — a mészárosok, pékek, kocmárosok, molnárok, kőművesek pedig fehér vászonból varrott kötényt viseltek. A kötény volt jelvényük, amely őket más állású emberektől megkülönböztette. És ezen jelvényüket annyira megbecsülték, hogy a céhek szolgálómesterei, akik a fiatalabb mesterekből voltak választva és mulatságok alkalmával a rendezői tisztet végezték, — a bálokon, lakozásokon is kabát nélkül, hőtérő kötényben szolgálták ki a vendégeket és sz idősebb mesterembereket.

De legnagyobb tiszteletlenségnek tartották és súlyosan megbírságotlák azt, aki közülök vásár- és ünneppanpon, céhgyűlésen, temetésen vagy más kiváló ünnepegen nem rokkban rukkolt ki.

És a milyen egyszerű volt régi mesterembereink öltözködése, éppen olyan szerényen ruházkodtak az asszonyok is. Othon, hétköznap mosható kelméből varrt, könnyű, széles szabású, rövid köténnyel derékhoz erősíthető *visitkét* és csipkével körülzegett, fehér *fikeltöt* (fejköttöt) viseltek, amelyet az utcára színes fejkendővel váltottak fel. Telen vastag és meleg nagykendőbe burkolták testük felső részét s a kendő alá posztóból készített rövid kabátot huztak. A kalapot csak az uri asszonyok tejjén lehetett látni. A mesterember felesége vagy lánya egy

véka aranyért sem tett volna kalapot a fejére. (No, a férje kalapját — mind szokás-mondás — már akkor is sok családban az asszony kerítette a hatalmába; amennyiben ő volt az ur a házban!)

Az egész család által nagy becsben tartott rokk, amely nem külföldi hitvány kelméből, hanem hamisítatlan *gács* posztóból készült, — életének legnagyobb részét a sublót-kassnyiban vagy a lédában töltvén el, — a nagy kímélet és tartóssága mellett a legtöbb esetben túlélte gazdáját s ezért — úgy, mint a gazdaembereknél a ködmön és a bunda — az apáról a fiura maradt örökségül, aki — az esetleg szükségessé vált átalakítással — mint családí ereklyét — büszkén viselte.

A rokk félig magyar, félig német szabású, hosszú kabát lévén, hasonlított a mostani felöltőhöz; de derékban a testhez simul és bőven el volt látva zsinórzattal. A módosabbak — az akkori szokás szerint — rokkjukat galambtojás nagyságu ezüst gombokkal díszítették fel.

Ilyen rokkja volt valamikor Missiknek is, akiről a krónika nem írta meg sem a keresztnevét, sem azt, hogy milyen mesteriséget folytatott; én is csak annyit hallottam róla, hogy igen vigkedélyű ember volt és tréfaival sok mulatségot szerzett társainak.

Missik sujtással dusan kiteremtettézett rokkjának kék színe volt. Amikor ez a rokk — ki tudja, hány évi használat után — fakulni és erősen kopni kezdett, — ami

egyébként minden rokknak közös sorsa volt, — elvitte a szabóhoz, hogy csináljon belőle lajbit. A szabó meg is cselekedte. Később a lajbin is mutatkozván a folytonosság hiányai, — azzal állított be a szabóhoz, hogy a lajbitól varrjon sapkát. Elkészült ez is. Végre, mikor már a sapkát sem visehette, — ismét elment a szabóhoz és azt követelte tőle, hogy a sapkából készítsen újra egy — *rokkot*.

De erre már a szabó nem mert vállalkozni és azt mondotta Missiknek, hogy:

— No, pán szuszod, to uzs nye mózsem!

Egy másik, szintén megbízható érteülésem szerint az a közmondásos rokk nem a szabó oltója által zsugorodott sapkává, hanem a forró lúgban ment össze. Ugyanis: amikor Missik sajnosan tapasztalta, hogy az ő kedves rokkja a hosszú használat után nagyon piszkos lett, — egy szép napon, mikor a felesége nagymosást végzett, — a forró lúggal telt lúgzóba merítette a rokkot, hogy a rátapadt sok idegen anyag leolvadjon róla. És meg is történt. De a rokkra olyan erős hatást gyakorolt gazdájának eme kegyetlen eljárása, hogy ijedtében ugy őszment, hogy azt Missik többé még lajbinak sem használhatta.

Hogy a fent leirt két eset közül melyik a valódi: nem vitatom; de hogy a rokk csakugyan összement, azt bizonyítja a szállóige, amely Léváz. évtizedeken át forgott a nép nyelvén.

következő szert ajánlja, azt állítván, hogy hatása bizonyos: Menj ki a szőlőbe, győződjél meg a kárról, melyet a madarak okoztak s miután egy ideig mérgeődtél, térj hazra, nézz be a tükörbe, melyben igen megörvén arcot fogsz látni. Ezt a kárörvendő tükört törd darabokra s erősíts minden darabhoz pecsétviasszal erős cérnaszálat s szután vidd ki a szőlőbe, közd fel rudakra vagy karókhoz. A tükördarabok csillogása ugy elriasztja a madarakat, hogy csakhamar mindenfelől barátságos arccal látsz majd meőlyözni.

— **A zsarnócai templom föltárának képe.** Lóvas János körmöcbányai tarár és kiváló tehetségű festőművész termében jelenleg egyéb munkái között a zsarnócai templom föltárának nagy képe is közel van már a befejezéshez. A remek képet — mint tudósítók írja — nemcsak a művészet iránt érdeklődők, hanem a műkedvelők is a legnagyobb elismeréssel és örömmel nézik meg.

— **Új üstökös.** Az idei üstökőjárás alkalmával megjelent üstökösök száma újra eggyel gyarapodott. Dec. 1.-én a nizzsi csillagvizsgálóban reggel 5 óra 16 perckor a Szűz csillagzat alfaja fölött új üstökös fedeztek fel. Fénye azonban rendkívül györge ugy, hogy csak nagyobb távcsővön látható. Ebben sz évben ez már a nyolcadik üstökös.

A Dr. Richter-féle Liniment. Capscomp. (Horgony-Pain-Expeller) igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már évek óta mindig készletben van. Hátfájás, csipőfájdalom, fejfájás, közhvény, csuszál stb.-nél a Horgony-Linimenttel való bedörzölések mindig fájdalomcsillapító hatást ideztek elő; sőt járványkóránál, minő: a kolera és hányóhasfolyás, az altestnek Horgony-Linimenttel való bedörzölése mindig igen jónak bizonyult. Ezen kitünő háziszerr jó eredménnyel a kalmaztatott bedörzöléséppen az influenza ellen is és üvegekben: a 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona, a legtöbb gyógyszerárban kapható, de bevásárlás alkalmával tessék határozottan: Richter-féle Horgony-Linimentet (Horgony-Pain Expeller) kérni, valamint a „Horgony“ védjegyre figyelni és csak eredeti üveget elfogadni.

Egy népszerű. A „Moll-féle sós-borszessz által a betegeknek egy ép oly gyógyhatású, mint olcsó szer nyújtatik közhvényes és csuzos bántalmaknál, sebek: él és daganat toknál. Egy üveg ára utasítással együtt K. 2.— Szétvüldés naponta utánvétellel **Moll A.** gyógyszerész, ca. és kir. udv. szállító álta. Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszer-tárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll-féle készítmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

Immár köztudomású, hogy az annyira rettegett **vakbélgyulladás** ott szokott fellépni, ahol már előzőleg hosszabb ideig tartó székrekedés állott fenn. A vakbélgyulladás ellen tehát ugy védhetjük meg magunkat, ha reggelenként fél pohár természetes **Ferencz József-keserűvizet** iszunk, mely a székrekedést gyorsabban és kiméletesebben gyógyítja mint bármely más orvosság.

Mulatóhely bérlés.

A lévai sport-egylet a városligetben levő sport-házát és nyári mulató helyiségét **bérbeadni szándékozik**; jelentkezni lehet **Dr. Belcsák Sándor** egyleti titkárnál a lévai közjegyzői irodában,

Tessék napilapjait, hirlapokat, divatlapokat Nyitrai és Társsa r. t. könyvkereskedésében Léván megrendelni, megkímélni a postai beküldési költséget.

Husinségen kívül — most még kávé-és cukordrágaság is. A háziasszonyoknak mostanában rossz időket kell átélőz. A busárok oly magasak, hogy igazán nehéz egy jó darab húst a fazékba hozni. Az utolsó hónapokban a kávé is lényegesen megdrágult és hogy a takarékos háziasszonyt még jobban zavarba hozzák, most még a cukorért is többet fizessen, mint azelőtt. Ily rossz időben a régóta jónak bizonyult Kathreiner-féle Kneipp malta kávéra kell különösen figyelmeztetni. A valódi Kathreiner az ismeretes eredeti csomagokban, amelyek védjegyként „Kneipp plebános“ nevet s arcképét és „Kathreiner“ nevet viselik, a bakkávénak legjobb pótlószere, valamint annak legizlésebb vegyítéke Kathreiner használatánál sokkal kevesebb cukor szükeges, mintha tisztán csak bakkávét iszunk, s vagy valami kávépótlékot mint a vegyítéket használunk. Ennek folytán Kathreiner által cukrot és kávéat takarítunk és ezzel jó kis összegű pénzt. Ha a háziasszonyoknak a husra vonatkozólag is ilyen jó pótlószereük volna, akkor bizonyosan könnyebben volna elviselhető a drágaság.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései

1911. évi dec. hó 10-től 1911. évi dec. hó 17-ig.

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neme	A gyermek neve
Kliment János Krajcsi Borbála	leány	Mária	
Simon István Kiszela Róza	fiú	János	

Házasság.

Vőlegény és menyasszony neve	Vallása
Kriek Lajos Visnyovszki Ludovika	ág. h. ev. rkath.

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Özv. Nemesok Jánosné	77 éves	Szervi szívbaaj
Dr. Palkovics Béla	56 éves	Hátgerincsovrv.
Lovas Antalné	63 éves	Gutautés
Plesz Erzsébet	1 hó	Gyom.-bélhurut
Özv. Prossnitz Henrikné	58 éves	Tüdőgyulladás

Közönség köréből.

Nyilvános köszönet és nyugtázás.

A közelmúltban következő kegyes alapítványok és adományok érkeztek „Stefánia“ árvaházunk csájjaira:

Özv. Motesiczky Mórné szül. báró Majthényi Clotild és özv. Paczolay Jánosné szül. báró Majthényi Camilla Ö Moltóságuknak, keselekezői idősb. báró Majthényi László, Barsvármegye volt fői pánja emlékére, tett alapítványa 2000—2000 = összesen 4000. kor. Ugyanezen főuri asszonyok

alapító tagsági díja 200—200 = összesen 400 kor., Báró Kürthy Lajos főispán ur alapító tagsági díja 100 kor., Dr. Rudnyánszky Titusz aranyosmaróti főszolgabíró urtól, adomány 60 kor., Ghymessy Lászlóné urasszonytól (Simongát) 50 kor., Balogh Jánosné 20 kor., Nemesoroszi község előjáróságától 12 kor. 18 fill., Barsendréd község előjáróságától 9 kor. 10 fill., Kisalló község előjáróságától 7 kor. 88 fill., Bajka község előjáróságától 2 kor., Hővénny község előjáróságától 1 kor., Schulpe Alfonzné urasszonytól (karácsonyfára) 40 kor., Benkovich Gézáné urasszonytól (karácsonyfára) 5 kor., Bellan Sándor urtól, Missák Pál úr részéről 2 kor., Bellan Sándor urtól, Silingi Jánosné részéről 40 fill. készpénz; Nagysárái Frankl Ede urtól, 10 zsák krumpli, Hőbans Márton urtól, az aranyosmaróti uradalom részéről, 2 zsák liszt és 1 zsák dara, Bedros Gyula urtól Garamallórolól pedig 1 zsák liszt.

Hálás szívvel és mély köszönettel adóznunk lovag Schoeller Gusztáv úrnak, ki a Lévai Uradalom részéről 66 kbm. tűzifát adományozott; Rész János tanácsnok urnak pedig ama kegyes tényéért, mellyel keresztelvényi szőlőjét és nyaralóját egy évre árvaházunk használatára ingyenesen átengedni sziveskedett.

Léva 1911. december 16.

özv. Tooth Zsigmondné Faragó Sámuel

nőgyil. gondnok, tb. alelnök. nőgyilleti titkár, Ferenc József-rend lovagja

Nyilvános köszönet.

A lévai izr. nőegylet ehz következő adományok érkeztek:

Weisz Mór, Dr. Prizner Gyula, Weisz Benő, Weisz Kálmán, és Weisz Gyula uraktól, Léva 2—2 zsák = 10 zsák burgonya, Nagysárái Frankl Ede urtól, Nagysárái 10 zsák burgonya, Schuszdek Armin és Sümeg Ottó uraktól, Vámosmikula 5 zsák burgonya, Katona Isván urtól, Barsbaracska 4 zsák burgonya, összesen: 29 zsák burgonya. Horn Armin urtól, Hontalmás 1 öl tűzifa. Továbbá Schlüsler Gyula urtól, Nagymálas 20 kor. burgonyamegváltás. Szobotka Dezső urtól, Hontvarsány 20 kor. fagyóváltás címén.

Fogadják a nemeslelkű adakozók ez uton is az egylet hálás köszönetét.

Deák Adolf Dr. Frommer Ignáczné
titkár. elnök.

Irodalom és művészet.

Tíz arany pályadíjat tüőtt ki a „Háztartás“ a Magyar Asszonyok Közlönyének szerkesztősege a legjobb ételrecept beküldőjének. Az első díj öt arany, a második díj három arany és a harmadik díj két arany. A pályázaton bárki résztvehet, levelek, levelesbevalók, mártások, előételek, sült és főtt burok, halak, főzelékek, torták és tészták elkészítési receptjével. A beérkezett recepteket a főzőiskolában bizottságilag kipróbálják, a megfelelő receptek azután a Háztartás számaiban megjelennek. A pályázat eredményét az 1912. február 20-iki „Háztartás“-ban hirdetik ki. Pályareceptek 1912. február 1-ig a „Háztartás“ szerkesztősege, *Urainé Hentaller Lily* szerkesztő címére, Budapest, VII., Thököly-ut 162 s. küldendők. A „Háztartás“ a legregibb és egyedüli olyan folyóirat, mely szórakoztatva tanít és felőtel mindent, ami a magyar asszonyt és a családát érdekli. A pompásan szerkesztett lap el van terjedve az egész országban, tartalmánál fogva szivesen látott vendége minden magyar asszonynak és családnak. A „Háztartás“ előfizetési ára fél évre 6 kor., egész évre 12 korona. Aki legalább fél évre most fíret elő, annak a lapot újévig ingyen küldik. Mutatvány-számmal készséggel díjtalanul szolgál a „Háztartás“ szerkesztősege, Budapest, VII., Thököly-ut 162. sz. hova az előfizetési pénzek is küldendők.

Lévai piaciárak.

Rovatezető: Dr. Horváth Gyula rendőrkapitány.
 Buza m.-mészánként 22 kor. 60 fill. —
 22 kor. 80 Kétszeres 18 kor. — fill. 19
 kor. — fill. — Rozs 19 kor. 60 fill. 20 kor.
 — fill. Arpa 18 kor. — fill. 19 kor. — fill.
 Zab 18 kor. 60 fill. 20 kor. — fill.
 Kukorica 18 kor. 60 fill. 20 kor. — fill.
 — Lencse 20 kor. — fill. 22 kor. — fill. —
 Bab 28 kor. — fill. 30 kor. — fill. —
 Kőles 12 kor. — fill. 13 kor. — fill.

Vetőmagvak 100 kilónként: Vörös M.
 here természetűtől arankamentes 175—185
 Vörös lóhere, kis aránkás 165—175 Vörös
 lóhere, nagy aránkás 150—160 Luczerna
 természetűtől arankamentes 130—138 Lu-
 czerna, világos szemű aránkás 110—120

Nyilttér.

**MOLL-FÉLE
SEIDLITZ-POR**

Enyhe, oldó háziszor mindazoknak, kik emésztési zavarokban és az illő életmód egyéb következményeiben szenvednek.
 Egy eredeti doboz ára 2 korona.

Vidéki gyógyszerárakban kérjük Moll készítményeit.

**MOLL-FÉLE
SÓS-BORSZESZ**

Fájdalom csillapító és erősítő **bedörzsölés,** elismert, régi jóhírnevű háziszor szagattatás és hűlésből származó mindennemű betegségek ellen.
 Eredeti üveg ára kor. 2.
 Kapható minden gyógyszerárakban és drogeriában.

Főszékhely MOLL A. gyógyszerész
 Cs. kir. udv. szállító, Bécs, I. Tuachbuen 9.

Tej

Pustaszentkeresztii bérgazdaságomban termelt tejet Léván szándékozom elhelyezni, felkérem mindazokat, kik nálam tejet venni ohajtának, **f. hó 25-ig** nálam azt bejelenteni sziveskedjenek. A tej jóságáért és tisztaságáért jótállást vállalok a zárt palackokban lesz házhoz szállítva.

BERGER ERNŐ.

Gépiró vagy gépirónő keresetetik dr. Kmoskó Béla ügyvédi irodájába, Léván.

KIADÓ LAKÁS

3 SZOBA MELLÉKHelyiségekkel
 AZONNAL KIADÓ. SZÉCHÉNYI U. 8.

Porosz kőszén, koks. bükkhasábfá ölenként és vagononként valamint felvágott **fát** legolcsóbban szállít helyben és vidékre ifj. **Kovatsik János** Léván, Szepessy-utca 8 szám

Uj berkocsi.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy **uj berkocsi** vállalatot létesítettem. — A közönség nagybecsű megrendeléseit kérve tisztelettel
Heimann Mór Léva, Szepesi-utca 4.

Szőlőolvány eladás.

10000 drb. igen szép gyökérzetű és jó forradásu Oroszrizling, Saszla, Kövidinka, Mézesfehér és Fehérbokator szőlőolvány **eladó.** Ezrenként 200 korona árban. Nagyobb megrendelésnél árkedvezmény. Megrendeléseket elfogad **Katócz János** szőlőszeti és borászati felügyelő **Esztergomban.**

BÉRKOCSI BUNDA és LABZSÁK.

Ezenne van szerencsém a n. é. k. tudomására adni, hogy berkocsi üzletemet, a mai kor igényeinek teljesen megfelelő egy **uj csukott kocsi**val bővítettem ki.

Egyben van szerencsém értesíteni, hogy a hideg idők bekövetkeztével kocsiaim használatához teljesen **uj bundát és labzsákokat** csekély díjért kölcsönözök. N. b. párt fogást kérve, maradtam,
 kész szolgálattal

ERTLER HENRIK
 berkocsi-udajdonos.

Eladó

5 drb. Spaléta, 5 drb. Jalousia és egy tapetas ajtó eladó. Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Tüzifa

porosz kőszén és pirszénrendeléseket elfogad és házhoz szállít

Braun József és fia.

Iroda: Honvéd-utca Wertheimer ház.

NAGY ÜZLETHELYISÉG

a hozzá tartozó nagy pince rak-tárral, a város legforgalmasabb helyén, jövő évi augusztus 1-re kiadó. Bővebb felvilágosítással a városi mérnöki hivatal szolgál.

Kölcsönkönyvtar

ujjonnan kiegészítve kb 3000 kötet magyar, német és francia regény **NYITRAI és TÁRSA R. T.** könyvkereskedésében **LÉVÁN.** Előfizetés bármely nap kezdhető.

„AZOLLA” szakorvosok által megvizsgálva és legjobbnak minősítve van. Két évi jótállás. Ára tucatonként 4.—, 6.—, 8.— és 10. korona

„OLLA” GUMMI
 különlegesség. A tudomány mai állása szerint bebizonyított legjobb létező Gummi óvszer.

Az „OLLA” több mint 200 orvos által legmegbízhatóbbnak va ajánlva. Kapható az ország minden gyógy-szertárában és jobb drogeriákban.

Követelje azonban hogy a szállítója önnek csakis **OLLA-t** adjon és ne engedjen magának csekélyebb értékű silány utánpótlást mint „ép oly jót” feidicsérni. Az elárúsító helyek kimutatásait. Árjegyzéket és eredeti propaganda reklámot ingyen küld az

„OLLA” gummigyár Wien. H437 Praterstrasse 57.
 Kapható Léván: **KNAPP I. drogeriájában**, és **PICK EDE** illatszerész-üz etében.

A karácsonyi ünnepek előtti napokban
friss élő
 balatontavi és dunai halak
 (csuka, fogas, harcsa, ponty).

Kaphatók:

Kern Testvéreknél

Léván.

Képeskönyvek, diszmunkák,
 ifjusági olvasmányok,
IMAKÖNYVEK
 nagy választékban

NYITRAI és TÁRSA R. T.
 könyvkereskedésében,
 — **LÉVÁN.** —

Nagy karácsonyi ocassio!!

HOLZMANN BÓDOG

most nagyobbított úri és női divatruházában november hó 30-án vette kezdetét. mely alkalommal az összes téli áruk, egyéb úri és női divatujdonságok

mélyen leszállított árban kerülnek eladásra.

Az ideai ocassiót nagy arányokban rendezem és tekintettel az árak rendkívül olcsó voltára a vásárlás nagybecsű bevívőim részére nagy pénzmegtakarítást jelent, amiről mindenki meggyőződést szerezhet.

Maradékokat teljesen kiárusítom.

KNAPP DÁVID

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára

Telefon szám: 33.

L É V Á N.

Telefon szám: 33.

Piactéren, nagy kiterjedésű gépraktárom céljára épült házamban nagy választéku

állandó gépkiállítás van berendezve.

==== Hazai gyártmányu gépek: =====

Világhírű „RAPID“ lánczos kutak. „Alfa Separator“ tej és vajgazdasági gépek. — Legjobb minőségű takarmánykamrák elkészítése és felállítása jutányos árakban. — Hofherr és Schrantz-féle gőzesplő készletek, Ganz-féle motorok minden nagyságban, valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek.

Kiadó lakás.

Két szobás udvari emeleti lakás kiadó. Kazinci u. 3.

Köhöges

rekodtság, katarut és elnyálokadás, görcs- és hűghurut ellen né vásároljon mást, mint a finomizű

Kaiser-féle **Mell Caramellet** a „Három fenyő“-vel

6050 drb. orvosok és magánorvosoktól származó bizonyítvány igazolja a biztos eredményt. Csomagokban 20 és 40 fill. Dobozban 60 fillér. Kapható: Dezeri Bolemann gyógyszerárában és Knapp Ignác drogeriájában
L é v á n

Védjegy: „Horgony“.

A Liniment. Gapsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónek bizonyult háziszser, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvénynél, oszúznál és meghűléseknél. Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- és ügyszólván minden gyógyszerárában kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. DE Richter gyógyszerára az „Arany oroszlánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Nyugodtan alhat,

ha fehérenmüje egész éjen át „ASSZONYDICSÉRET“ mosókivonattal van beáztatva, mert ez a szer a legrövidebb idő alatt nagy könnyűséggel önmaga oldja fel a szennyet s másnap gyorsan és fáradság nélkül lehet a ruhát SCHICHT-„SZARVAS“ MOSÓSZAPPANNAL vakító fehérre mosni, mert az „ASSZONYDICSÉRET“ és a SCHICHT-„SZARVAS“ MOSÓSZAPPAN úgy fehéritenek, mint a nap!

25.000 koronával szavatolunk a SCHICHT-„SZARVAS“ MOSÓSZAPPAN s az ASSZONYDICSÉRET mosókivonattal tisztaságáért.

Még álmában sem

képzelteti el, hogy mennyi vesztést és mennyi fáradságot takarít meg, ha az „ASSZONYDICSÉRET“ mosókivonaton és SCHICHT-„SZARVAS“ MOSÓSZAPPANON kívül semmiféle más mosószert nem vesz. Ez esetben mindig jó árut vásárol mérsékelt áron és kiméli egyrészt a ruháját, másrészt nem pocskolja el a háztartási pénzt.

25.000 koronával szavatolunk a SCHICHT-„SZARVAS“ MOSÓSZAPPAN s az ASSZONYDICSÉRET mosókivonattal tisztaságáért.

Csak a **minőség**

révén lett világhírű a valódi

PALMA kaucsuk-cipősarok

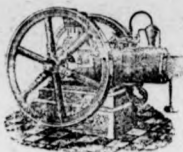
A higienikus **Palma kaucsuk ágybetét** minősége elsorángú

„CLIMAX“

nyersolajmotor.

Legolcsóbb, legbiztosabb üzemelő. Versenyképes árak
Elsőrangú minőség. Több ezer referencia.

Pénzt
takarít meg!

Bachrich és Társa
motorgyári főkelel
Budapest, V/9. Szabadságtér 17 sz
(Tőzsde palota).
Telefonszám 71—01. Sürgőnycim „CLIMAX“.

Faeladási hirdetmény.

A zsarnóczatelepi volt úrbéresok 1912. évi január hé 15-én délelőtt 10 órakor Baranya megye Zsarnóczakohó községben, a m. kir. járási erdőgondnokság irodájában nyilvános árverésen eladják a tulajdonukat képező erdőben tő mellett termelt 31 drb. 49.16 m³ haszonfára becsült kocánytalan tölgy rönk fatömeget.

Kikiáltási ár 1150 korona.

Bánatpénz 115 korona.

Kikiáltási áron aluli és utóajánlatok el nem fogadhatnak. Árverési feltételek a beszercebányai m. kir. állami erdőhivatalnál és a zsarnóczakohói m. kir. járási erdőgondnokságnál megtekinthetők.

Urbéres elnök.

Pályázati hirdetmény.

A lévai kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatóságá lemondás folytán megüresedett egy 1600 korona kezdő évi fizetéssel és 400 korona lakbérrel javadalmazott I. osztályu kezelő tiszti (könyvelői) állásra pályázatot hirdet.

A sajátkezüleg irt pályázati kérvények 1911. évi december hó 30.-ig a lévai kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatóságához címezve nyújtandók be, később érkezett kérvények figyelembe nem fognak vétetni.

A kérvényhez melléklendő a magyar állampolgárságot igazoló s az egészségi állapotot igazoló pénztári v. hatósági orvos által kiállított s erkölcsi bizonyítványt, továbbá az előképzettséget és eddigi alkalmaztatást tanúsító okmányok.

A pénztárnál csak teljeskoru, vagy nagykorusított, de 40 évnél nem idősebb egyének alkalmazhatók, ezen korhatár alól felmentés tárgyában a pénztár igazgatótoga a szolgálati szabályzatértelmében jár el.

Az I. osztályu kezelő tiszti (könyvelői) állásra csak könyvelői gyakorlattal bíró s mérlegképes egyének választhatók; a választásnál előnyben részesülnek azok, akik felső kereskedelmi iskolai érettségi bizonyítvánnyal bírnak és akik már munkásbiztosító pénztárnál sikeresen működtek.

A választás egy évi próbaidőre szól, mely alatt a szolgálati viszony a megválasztottal szemben minden kárpótlás nélkül három havi felmondással megszüntethető.

A pályázók közül a hirdetett állást az igazgatóság a legközelebb megtartandó ülésen választás utján töltenő be.

A választás az országos pénztár jóváhagyása után lép érvénybe s a megválasztott állását az igazgatóság felhívására azonnal köteles elfoglalni.

Az olyan megválasztott, aki nincs legalább három év óta valamely kerületi munkásb. pénztárnál alkalmazva, vagy nem rendelkezik kereskedelmi iskolai érettségi bizonyítvánnyal, köteles az országos pénztár által megállapítandó szakvizsgát letenni: az ilyen megválasztott a próbaidő eltelte és a szakvizsga sikeres letétele után lesz az igazgatóság által véglegesítve.

A megválasztott a pénztárnak mindenkor érvényben levő szolgálati fegyelmi és illetmény szabályzatát magára nézve kötelezőnek elismeri.

Kelt Léván, a lévai kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatóságának 1911. dec. 12-én tartott ülésében.

Kresko Nándor
alelnök.

Komzsik
igazgató.

E z e n t u l

Kőbányai dupla

Márciusi sör

(a magyar sörtermékek legkitünőbbje.)

vendéglőmben kimérésre kerül.

Szíves pártfogást kér

Tisztelettel

FERTIKÓ JÓZSEF.

Feltűnő olcsó

Karácsonyi occasiót

tart f. hó 25-től december 31-ig

Schönstein Henrik

divatáruháza.

Eladásra kerülnek: Kosztüm, Női ruha. Bluz-kelmék, Batist és Sefpirek, Selyem- és mosóárúk, Kézimunkák, Szőrmearúk. Vászón- és damaszt-árúk, Barchettek és az összes divatcikkek.

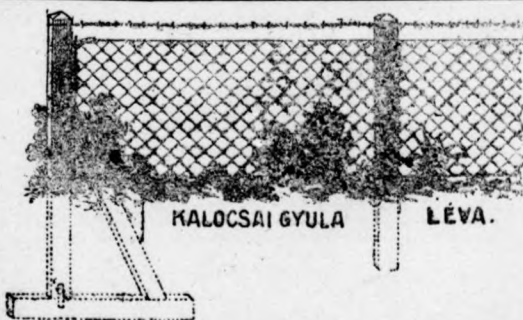
Maradékot minden elfogadható áron kiarusítom.

Férfi divatárú-cikkek melyen leszállított árban.

Kalocsay Gyula

szita-, rosta- és sodrony-kerítés készítő

== Léván. ==

KALOCSAI GYULA LÉVÁN.

Elvállal: sodrony-kerítések, temető, sétányok, faiskolák, sírkerítések, kavics és homok-áthányók és egyéb gazdasági területek bekerítését, ugyszintén mindenemű e szakmába vágó munkák és javítások jutányos áron.